

RUDNIK LIGNITA VELENJE

leto XXVIII

RUDAR

december 1994, številka 9

**Vsem
zaposlenim
v
podjetju
in
nekdanjim
sodelavcem
želimo
zdravo
in
srečno
1995!**

NOVOLETNE POSLANICE

OB PRETHODU V LETO 1995

Izteka se leto 1994, ki je za zaposlene v Rudniku lignita Velenje prav gotovo bilo eno od bolj zahtevnih in v marsičem tudi povsem drugačnih let, kot smo jih doživljali v preteklosti.

Ko smo v decembru lani sprejemali letni delovni načrt za leto 1994, smo napovedali, da bomo zaradi gradnje čistilnih naprav na bloku 4 v Termoelektrarni Šoštanj maksimalno pozornost namenjali velikosti deponije premoga in se ji s proizvodnjo tudi ustrezno prilagajali. Kar nekako zaskrbljeni smo bili zaradi izredno visoke proizvodnje v prvih petih mesecih. Prodaja premoga je šla slabo, kup na deponiji je postajal vse večji, hidrološke razmere so bile ugodne, zato je bila proizvodnja v TEŠ nizka, dobivati smo začeli zahteve za zmanjšanje proizvodnje...

Dovolj na silo smo morali posegati v sicer spontano se odvijajoči tok proizvodnje s kolektivnimi dopusti, pa s prostimi dnevi, nato še s krajšanjem delovnega tednika. Vse to smo počenjali tudi z namenom, da nam ne bi bilo treba odpuščati delavcev, jih pošiljati na čakanje, oz. kako drugače nasilno posegati v zmanjševanje staleža.

V juliju smo proizvodnjo "uspešni" znižati na željeni nivo, nato smo v začetku avgusta doživeli hudo nesrečo na odkopu D v jami Pesje, zatem so se pojavili nerazumno veliki odkopni pritiski na odkopu k.+75 m v jami Škale, pa na odkopu C v jami Pesje in nato še v južnem krilu jame Preloge. Ob vsem naštetem smo imeli tudi kar nekaj neplaniranih zastojev na glavnih odvoznih trakovih Klasirnice. Ogromno naporov, dodatnih aktivnosti in zelo angažiranega dela velike večine zaposlenih je bilo potrebno, da smo zaustavljajočo se ladjo uspeli v novembru ponovno zagnati.

Proizvodni načrt za leto 1994 smo kljub vsem težavam izpolnili. Ponovno je, kot že tolikokrat doslej, zmagala volja zaposlenih, ponovno smo dokazali, da smo zdrav in sposoben delovni kolektiv, ki zna uspešno prebroditi še tako velike težave.

To je pomembno spoznanje, tako za nas, ki smo v Rudniku lignita Velenje zaposleni, kot tudi za snovalce elektroenergetske in premogovniške politike v Sloveniji. Zato nikakor ni naključje, da smo s proizvodnjo lignita v višini okoli 4 milijone ton na leto vključeni tudi v dolgoročne planske dokumente države Slovenije. In to kljub temu, da premogovnikom v svetu, pa tudi v Sloveniji, časi niso najbolj naklonjeni.

Za leto 1995 načrtujemo proizvodnjo v višini 3,9 milijona ton po ceni, ki bo nekaj nižja od 5,5 DEM/GJ. Cilji, ki smo si jih ob tako začrtani proizvodnji in prihodku zastavili, so zahtevni in jih ne bo lahko izpolniti. Bodo pa tako zastavljeni cilji uresničljivi, če si bomo vsi zaposleni kar najbolj prizadevali in odgovorno delovali na področju varstva pri delu, zniževanja stroškov, v odnosu do gospodarnega ravnanja s premoženjem podjetja.

Nihče nas ne bo rešil, če se bodo nadaljevali trendi naraščanja bolniškega staleža, če bodo naraščale nezgode pri delu, če se bodo ponavljali primeri negospodarnega ravnanja z opremo, če ne bomo ostali enotni v želji po premagovanju težav.

V letošnjem decembru smo dokončali izdelavo desetletnega delovnega načrta našega podjetja. Delovni načrt smo izdelali

v štirih variantah z ozirom na velikost proizvodnje in stroškov, ki so od velikosti proizvodnje gotovo zelo odvisni. Tudi iz tega za naše podjetje zelo pomembnega dokumenta je razvidno, da je naš proizvod cenovno konkurenčen v Slovenijo uvoženim premogom in da lahko v Rudniku lignita Velenje ob normalnih pogojih gospodarjenja poslujemo z dobičkom. Ta dokument je pomemben tudi zato, ker bo služil kot osnova v pogajanjih z Vlado, ko bo kot večinski lastnik podjetja načrtovala politiko našega poslovanja. Dolgoročni delovni načrt bo tudi sestavni del dolgoročne pogodbe o proizvodnji premoga za potrebe TE Šoštanj, ki jo v letu 1995 nameravamo podpisati.

V decembru bomo končali akcijo zbiranja lastninskih certifikatov zaposlenih delavcev, upokojencev, nekdanjih zaposlenih delavcev v RLV in družinskih članov. Odziv na akcijo je dober kljub temu, da smo z zbiranjem začeli pozno in je veliko ljudi že oddalo certifikate drugam. Prepričan sem, da bomo vsi, ki bomo postali delničarji Rudnika lignita Velenje dobro vnovčili svoj certifikat.

Naš največji kapital so mladi in sposobni ljudje, je definiran trg za premog, so visoko-produktivne metode odkopavanja premoga in zelo dobri proizvodni rezultati. In takšen kapital ima le malo slovenskih podjetij.

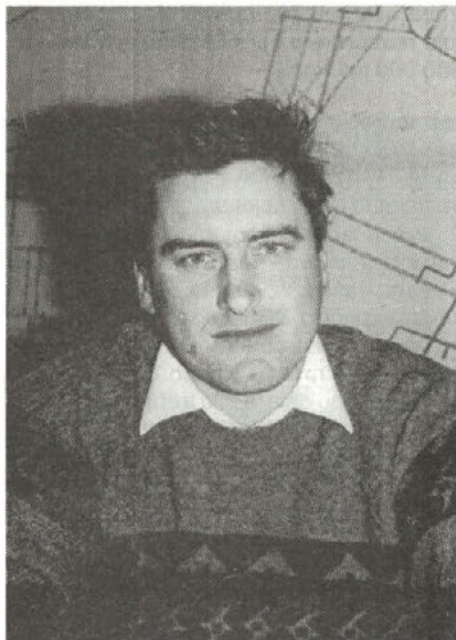
V letu 1995 bomo praznovali 120 - letnico našega premogovnika. Tej obletnici bomo namenili nekaj prireditev, v februarju bo izšla tudi prva od dveh knjig našega upokojenega rudarskega inženirja Antona Seherja z naslovom "Premogovnik Velenje". Knjigi sta posvečeni zgodovinskemu razvoju premogovnika in tudi dejavnostim, ki so ob premogovniku doživljale svoje različno velike vzpone in padce. Zelo lepo in nazorno bo v knjigah opisan tudi razvoj mesta Velenje.

Vsem zaposlenim v Rudniku lignita Velenje, vsem upokojemcem in družinskim članom želim vesele božične praznike ter srečo, zdravje in veliko uspehov v novem letu 1995.

SREČNO!

dr. Franc Žerdin

NOVOLETNE POSLANICE

Marjan Kolenc,
tehnični vodja podjetja

Delovni načrt za letošnje naprej predvideval odkop 4 milijone ton, nato pa sta bila narejena dva popravka načrta: najprej na 3,9 in nato na 3,7 milijona ton. Proizvodnja v RLV je bila v začetku leta izredno velika,

odkopna fronta je bila ugodna. Zato smo preseženo proizvodnjo začeli z različnimi ukrepi zmanjševati, da deponija ne bi preveč narasla. Julija smo odkopno fronto načrtno zmanjšali, malo pa so jo zmanjšale tudi nekatere težave.

Te pa so se začele kopičiti v avgustu in povzročile zelo velik primanjkljaj premoga, saj je bila v avgustu proizvodnja realizirana le 60-odstotno. Težave so se nadaljevale do konca poletja in v jesen, vse do konca oktobra. V tem času je bilo narejenih zelo veliko premontaž in demontaž. Težave smo z dodatnimi ukrepi uspeli zaustaviti in v novembru počasi nadomeščati primanjkljaj proizvodnje.

Največ smo pričakovali od odkopa B/6b in ta je naša pričakovanja tudi izpolnil. Ob tem smo povečali še odkopno fronto in razmere so se normalizirale, tako da je proizvodnja v drugi polovici novembra stekla normalno. Fronta je sedaj dolga 580 m, v najbolj kritičnem času, v juliju, pa je bila dolga le 160 m. Letošnje leto je bilo zato zelo težavno in razgibano.

Vsi ukrepi, ki smo jih sprejemali v zadnji četrtini leta, so 1. decembra privedli do novega rekorda v zgodovini premogovnika. Na 583 m odkopne fronte je bilo v enem dnevu odkopanih 26.000 ton. Zadnji rekord je bil dosežen 13. novembra 1989, ko je bilo na 855 m odkopne fronte nakopanih 25.000 ton premoga. Poleg tega je bil na odkopu

B25 v jami Pesje 1. decembra dosežen odkop 8000 ton v enem dnevu, nekaj dni kasneje pa 9000 ton. Predvidena proizvodnja na tem odkopu je sicer 6000 ton.

Ob koncu leta smo načrt proizvodnje za letošnje izpolnili in ga celo presegli za okoli 50.000 ton. Če bi ta premog tudi prodali, bi bili še bolj zadovoljni.

Naj dodam, da so v jami opravljene tudi vse druge aktivnosti, ki strežejo proizvodnji in morajo prav tako nemoteno delovati.

Kot vodja jamske reševalne čete naj še omenim, da so reševalci letos v jami posredovali dvakrat: pri razrušeni progi in prekomernih koncentracijah plinov na k.-65 južno krilo v jami Preloge. Sicer pa je požarna varnost zagotovljena že z dobrimi preventivnimi ukrepi, tako da na tem področju ni bilo težav.

Vsem sodelavcem se ob izteku tehnično zelo zahtevnega leta zahvaljujem za dobro sodelovanje in jim želim srečno, uspešno in delovno mirnejše prihodnje leto!

SREČNO 1995

dr. Milan Medved,
pomočnik tehničnega vodja za
raziskave in razvoj

V letu 1994 smo se na področju razvojno raziskovalne dejavnosti ukvarjali s številnimi problemi, ki so v neposredni zvezi s poslovanjem našega premogovnika. Osrednja pozornost naše razvojne dejavnosti je bila letos posvečena problematiki odkopov. V ta namen nam je z angažiranjem vseh področij rudnika (finančnega, proizvodnega, elektro-strojnega, projektnega in razvojnega) uspelo zastaviti tako celovit projekt, kot je visokozmogljiv odkop na koti 25/b v jami Pesje. Oprema in tehnologija, združeni na tem odkopu nam omogočata, da tudi v RLV govorimo o odkopih nove generacije.

Tudi na odkopu B/6b v jami Škale, ki pomeni nadaljevanje razvoja tehnologije utrjevanja in zapolnjevanja odkopanega dela sloja, ki smo ga pričeli po odkopu B/5b, smo dosegli nekaj zelo lepих razvojnih rezultatov. Na primer največji dnevni napredek, to je 9 metrov pri opravljenih 13. rezih oz. korakih podporja. Obenem smo v istem dnevu za odkop vtisnili 170 m³ utrjevalne paste, kar dokazuje, da sta tehnologija pridobivanja premoga oz. napredovanja odkopa in tehnologija vtiskanja paste ustrezno or-

ganizirani in predstavljata enovit tehnološki proces. To pa daje lepe obete tudi za načrtovano odkopavanje v severozahodnem predelu jame Preloge.

Poleg koristnosti projektnega načina dela, ki tudi v RLV vse bolj pridobiva na veljavi (nadaljevanje projektnih šol s 13. projekti, ki pokrivajo vsa področja našega delovanja), se potrjuje tudi smiselnost registriranja rudniške raziskovalne enote v okviru Ministrstva za znanost in tehnologijo. V letu 1994 nam je uspelo pridobiti neposredno sofinanciranje države na treh razvojnih projektih: logistični model transporta, uvajanje podatkovnih vodil in utrjevanje in zapolnjevanje jamskih prostorov. Poleg tega na državnem nivoju konkuriramo še s štirimi prijavi za sofinanciranje nakupa raziskovalne opreme. To pa predstavlja dodaten vir sredstev za izvajanje razvojno raziskovalne dejavnosti v RLV.

V letu 1994 smo dokazali, da je razvoj sestavni del delovanja celega premogovnika. Takšen način sodelovanja si želimo tudi v bodoče. Ob pričakovanju novega leta pa vsem zaposlenim v RLV želim predvsem SREČNO!

NOVOLETNE POSLANICE

Marjan Tamše, pomočnik tehničnega vodja za tehnično področje

Glavna dejavnost Rudnika lignita Velenje je pridobivanje premoga. Vendar je vzporedno s tem treba opravljati celo vrsto dejavnosti, od katerih so nekatere celo primarne značaja.

V letošnjem letu so v jami nastopale velike težave, doseženi pa so bili tudi izjemni uspehi. Vsa ta dogajanja so med drugim sovisna tudi od kvalitete in gostote jamomerskih, geoloških in geomehanskih podatkov, ki so osnova za izdelavo rudarskih projektov. Za to je potrebnega veliko dela, znanja in izkušenj.

V letu 1994 smo v službah projektiranja izdelali 39 rudarskih projektov in več kot 50 različnih izvedbenih tehničnih dokumentov. Pri tem se mi zdi posebej pomembno to, da smo končno uspeli te projekte tudi ovrednotiti in izračunati ceno premoga iz posameznih delov jam RLV.

Na področju hidrogeologije in mehanike hribin so bile izrtane 4 prospekcijske (zunanje) vrtnice in enajst plitvih piezometrov za opazovanje podtalnice in premikov v naselju Pesje. Iz odvodnjevalnega sistema jame je bilo prečrpano 4 milijone m³ vode, narejen je bil pomemben elaborat o rezervah premoga v Šaleški dolini, izdelali pa smo tudi 50 geoloških mnenj za tuje naročnike. Z geomehanskega vidika so bili obdelani stebni udari in drugi nevarni pojavi v jami.

Jamomerci so opravili 25 prebojev, za kar so morali premeriti več kot 7 km jamskih prog. Opravili so vso geodetsko izmero pri izdelavi čistilnih naprav v TE Šoštanj,

pripravi odlagališča sadre, na zaprtem krogotoku z odlagališča pepela, da o sprotnem usmerjanju priprav, izmeri jezer, deponij in terena niti ne govorim. V celem letu je bilo treba ažurirati 700 jamskih kart, samo za tuje naročnike pa je bilo izdelanih več kot 600.000 fotokopij.

Na področju rudarskih škod je bilo odkupljenih 8 stanovanjskih objektov in 8 stanovanj. Izgradnja nadomestnega stanovanjskega objekta v Šoštanju, Galip II, je končana, pričenjamo pa z izgradnjo kanalizacijskega sistema na območju Starega jaška. Izvedena je rekultivacija severnega dela Škalskega jezera v izmeri 16 ha, sanirana obala Velenjskega jezera v dolžini 700 m ter očiščeno Turistično jezero. Ogromno dela je bilo treba opraviti tudi za pridobitev ureditvenih načrtov, projektov in različnih dovoljenj.

Brez vsega naštetega premoga ne bi mogli odkopavati.

Priznati moram, da delavci naših tehničnih služb dobro opravljajo svoje delo. Zato želim, da bi z dobrim delom nadaljevali in ga še izboljšali. Njim in njihovim družinskim članom želim veliko zdravja in sreče v letu 1995!

Zdenko Lah, pomočnik tehničnega vodja za elektro-strojno področje

Elektro-strojni sektor pokriva področje vzdrževanja in montaže opreme, transporta ljudi in opreme, klasiranja in

drobljenja premoga, oskrbe z različnimi vrstami energije, tehnološke priprave dela, projektiranja elektro-strojnih delov rudarskih projektov, nabave nove opreme in rezervnih delov in še bi lahko našteval.

V letu 1994 smo poskušali omenjene naloge izvajati v skladu z možnostmi, ki pa so dostikrat omejene zaradi likvidnostnih težav podjetja, tako da nam včasih izvedene aktivnosti tudi niso najbolj v ponos. Kljub temu nam je uspelo skupaj z ostalimi sektorji v letu 1994 potrditi koncept visokoproduktivnih odkopov z etažo k.+25B, ki je prispevala pomemben delež pri doseganju planirane proizvodnje premoga. Vse aktivnosti oz. rezultati, povezani s tem projektom so eden pomembnejših dosežkov tudi za elektro-strojni sektor.

Nekaj dni nas še loči do konca leta, ki je bilo za nas vse zelo težavno, tako zaradi omejitve proizvodnje v začetku leta, težke nesreče in zahtev po doseganju plana ob koncu leta. Kljub temu pa smo zdaj lahko zadovoljni z rezultati našega dela. Zato izkoriščam to priložnost, da zaželim sodelavcem v elektro-strojnem sektorju in tudi vsem drugim sodelavcem v podjetju bolj mirno in predvsem zdravo leto 1995. Srečno!

NEKAJ ŠTEVILČNIH MEJNIKOV

Delovni načrt proizvodnje za leto 1994:
4 mio ton (+5%)

- rebalans delovnega načrta maja: 3,820 mio ton

- rebalans delovnega načrta junij: 3,700 mio ton

Proizvodnja:

1. april - 1 milijon ton

16. junij - 2 milijona ton

9. november - 3 milijone ton

9. december - 3,5 milijona ton

22. december - 3,7 milijonov ton (dosežen letni plan)

Število delovnih dni za proizvodnjo premoga: 242 (brez delovnih sobot 239)

Najmanjša proizvodnja v letu:

4. avgust - 5000 ton - 160,8 m odkopne fronte

Največja proizvodnja v letu:

1. december - 26.000 ton - 583 m odkopne fronte

Najmanjša mesečna proizvodnja:

avgust - 164.000 ton - 364 m odkopne fronte

Največja mesečna proizvodnja:

november - 433.100 ton - 542,5 m odkopne fronte

naprej na 5. strani

NOVICE

Marjan Hudej, pomočnik tehničnega vodje za proizvodnjo

Vsako leto proti koncu leta vsi razmišljamo, kako v novo leto, kaj je ostalo za nami, kaj

smo naredili, kako smo bili uspešni, ali smo bili dobri, ali nismo bili.

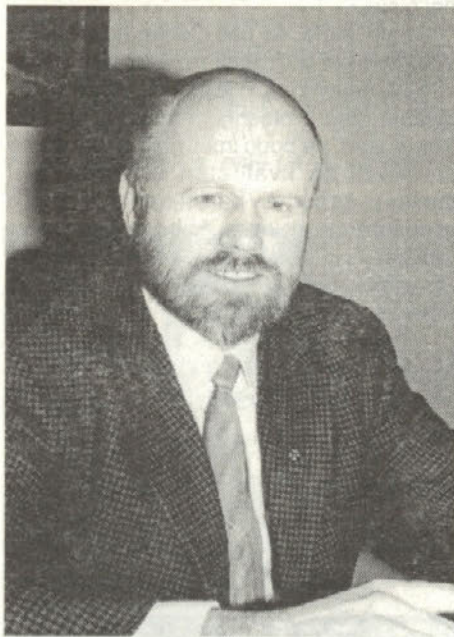
Kaj pomeni 9000 ton odkopanega premoga na enem odkopu na dan, kaj pomeni z enim odkopom napredovati 9 metrov na dan, kaj pomeni izdelati 25 metrov jamske proge v enem dnevu, kaj pomeni odkopati 26.000 ton v enem dnevu in jih odpeljati na površino, kaj pomeni toliko in toliko opreme zvoziti v jamo, jo sestaviti, vzdrževati, razstaviti... in zopet vse znova?

Na koncu leta vseh prestanih naporov nikakor ne moremo pozabiti. Niti ne moremo mimo dogodkov, ki so nas presenečali, niti nesreč, ki so nas spremljale. In ne moremo niti mimo mučnih občutkov, ki smo jih morali skupno prestopiti.

In kakšne želje nas ženejo naprej v novo leto? Prepričan sem, da to ni materialna lakomnost in ni niti tekmovanje z drugimi in s samim seboj.

Zagotovo vem, da si vsi skupaj zelo želimo varnosti, tudi kakšne dobre iznajdbe, ki bi olajšala vsakodnevne napore. Želimo si, da bi še naprej tako vzajemno sodelovali.

Prav res pa upam, da nas življenje v novem letu ne bo preveč preizkušalo in da ne bo veliko takih priložnosti, ki bi omajale naše zaupanje v poklic, ki smo si ga izbrali.

Največja produktivnost odkopne fronte:
maj - 37 ton/meter/dan

Najmanjša produktivnost
avgust - 20,5 ton/meter/dan

Največja proizvodnja na enem odkopu v enem dnevu

10. december - 9000 ton (odkop B k.+25 jama Pesje)

183 ton/dnino, 85 ton/meter/dan

Posredovanje reševalne čete RLV:

1. september - odkop B k.-65 v jami Preloge (32 reševalcev)

12. oktober - odkop B k.-65 v jami Preloge (18 reševalcev)

Glasilo Rudar izdaja Rudnik lignita Velenje - Ureja redakcijski odbor - Diana Janežič (odgovorna urednica), Ivo Avberšek-Hans (tehnično urejanje), Božena Steiner, Aca Poles, mag. Boris Salobir, Peter Pušnik - Naslov uredništva RLV, Partizanska 78, 63320 Velenje, telefon 853-312, interno 18-15 - Naklada 4000 izvodov - Tiska Tiskarna Bizjak Velenje.

Po mnenju Ministrstva za informiranje z dne 14. 2. 1992, št. 23/67-92, se glasilo Rudar šteje za izdelek iz tar. št. 3, tč. 13 Tarife prometnega davka.

KAKO PRODATI PREMOG

Med 24. in 26. oktobrom letos je bila v Hamburgu, v Nemčiji svetovna konferenca o trženju premoga - COALTRANS 94. Med šeststo udeleženci iz 37 držav jih je bilo tudi sedem iz Slovenije in med njimi dva predstavnika našega premogovnika, to sta bila mag. Evgen Dervarič, svetovalec predsednika poslovnega odbora in Boris Močilnik, vodja ekonomsko-komercialnega sektorja. Mag. Dervarič je za četrto letošnje predavanje rudniškega Društva inženirjev in tehnikov pripravil nekaj zanimivih podatkov s te konference.

Na konferenco je prišlo največ udeležencev iz Evropske unije (60%), po 10% pa iz Zahodne Evrope, Vzhodne Evrope, ZDA in od drugod. Zanimivo je, da je bilo iz Avstralije, ki izvažata tretjino vsega svetovnega izvoza premoga, le 2% njihovih predstavnikov. Prav tako zgovoren je podatek, da je bilo med udeleženci 10% kupcev, tretjino so predstavljali predstavniki trgovskih podjetij, po 20% pa ladjarjev, ki prevažajo premog, in rudarskih podjetij. Posebej ladjarji med seboj tekmujejo, kdo bo ponudil konkurenčnejše storitve prevoza premoga. Sicer pa je bilo razbrati, da je trg premoga zelo zaprt, posel je zelo

težko dobiti, kajti okoli pet firm diktira cene in druge pogoje. Zato je konferenca potekala na dveh nivojih: z razpravami o trženju premoga in z lobiranjem.

Svetovnih zalog premoga je ogromno; toliko, da bi premog lahko odkopavali še 200 let. Največje zaloge premoga imata ZDA in nekdanja Sovjetska zveza, za njima je Kitajska. 90% vsega odkopanega premoga se pokuri v bližini premogovnikov, kajti premog je občutljiv na transport. Seveda je bilo osnovno vprašanje, okoli katerega se je vrtila konferenca, kako plasirati premog na trgu. Razvidno je bilo, da je prihodnost v prodaji premoga v škat-

lah. Tak nakup je mogoč vsak dan, ni transportnih stroškov in ni težav s skladiščenjem. Temu se prilagaja tudi tehnologija kurjenja premoga (različne vrste peči) in skrb za okolje.

Za naše predstavnike je bila najbolj zanimiva tematika o pretvorbi premoga v električno energijo. V svetu zajema v strukturi goriv za električno energijo premog 20%, nekaj nad 40% pa plin, vendar uporaba premoga narašča. Zanimivo je, da je v zadnjih dvajsetih letih proizvodnja premoga v evropski sedmerici upadla, naraščata pa poraba in uvoz. Prognoze do leta 2005 kažejo, da bodo te države uvažale vedno več premoga, svoje zaloge pa bodo ohranile kot strateške rezerve. "Evropski" premogi so namreč dragi in težko dostopni.

Drugače pa je v Indoneziji, kjer sedaj odkopljejo 4 milijone ton kvalitetnega premoga na leto, načrtujejo pa do leta 2000 proizvodnjo 20 milijonov ton. Ta premog, ki vsebuje le 1% pepela in 0,01% žvepla, uvažata tudi Slovenija za potrebe Termoelektrarne- toplarne v Ljubljani. Na njenem dvorišču stane indonezijski premog 429 SIT/tono, velenjski 470 SIT/tono, trboveljski pa 650 SIT/tono.

Diana Janežič

NOVICE

120 LET V DVANAJSTIH SLIKAH

Letos spomladi je poslovodni odbor našega podjetja imenoval projektno skupino za pripravo celostne podobe podjetja. Vodja skupine je Božena Steiner, člani pa so dr. Milan Medved, Marjan Hudej, Aca Poles, Peter Pušnik, Tatjana Krenker in Diana Janežič. Koledar v dvanajstih mesecih v sliki in besedi opisuje 12 desetletij razvoja in rasti premogovništva v Šaleški dolini od leta 1875 do danes. V njem se staro prepleta z novim; med številnimi ohranjenimi fotografijami, tudi izpred sto let, so ustvarjalci koledarja izbrali tiste, ki so najbolj zaznamovale posamezno desetletje. Vsaki "stari" fotografiji so dodali fotografijo zadnjega obdobja. Celoten koledar je tako skupaj z besedilom prerez stodvajsetletnega razvoja premogovništva v Šaleški dolini in hkrati prikaz vzporednega razvoja doline, Velenja, drugih dejavnosti in seveda rasti velenjskega premogovnika.

Za to priložnost je projektna skupina idejno in vsebinsko zasnovala koledar za leto 1995, ki ga je oblikoval in izdal Studio Rebernik. Koledar v dvanajstih mesecih v sliki in besedi opisuje 12 desetletij razvoja in rasti premogovništva v Šaleški dolini od leta 1875 do danes. V njem se staro prepleta z novim; med številnimi ohranjenimi fotografijami, tudi izpred sto let, so ustvarjalci koledarja izbrali tiste, ki so najbolj zaznamovale posamezno desetletje. Vsaki "stari" fotografiji so dodali fotografijo zadnjega obdobja. Celoten koledar je tako skupaj z besedilom prerez stodvajsetletnega razvoja premogovništva v Šaleški dolini in hkrati prikaz vzporednega razvoja doline, Velenja, drugih dejavnosti in seveda rasti velenjskega premogovnika. Nenazadnje pa je koledar za leto 1995 tudi uvod v leto, v katerem bo velenjski premogovnik zabeležil 120 let delovanja. V njem se bomo z različnimi prireditvami spomnili mnogih pomembnih datumov, dogodkov in ljudi, ki so zaznamovali razvoj premogovništva.

Prva obletnica, še starejša, pa je bila že letos, in sicer 18. decembra. Takrat je minilo 150 let, odkar je leta 1844 "Rudarska družba v Zagorju ob Savi", pod okriljem katere je bila takratna rudarska posest v Šaleški dolini, dobila prvi dve dvojni jamski meri za premog v dolini. Meri sta se nanašali na poskuse eksploatacije lignita v Pesju, ki jih je bilo treba legalizirati. S podelitvijo dveh jamskih mer so bila legalizirana raziskovalna in eksploatacijska dela v krovinskem sloju lignita.

Položaj teh prvih jamskih mer na današnjih situacijskih kartah nam pokaže, da je bilo središče prve, imenovane Velenjski rov, na področju, kjer je sedaj glavni vhod v industrijsko področje jame Preloge, druge pa vzhodno od sedanje razdelilne trafo postaje.

NOVA PRIDOBITEV CSŠ VELENJE

V sredo, 14. decembra, je bilo na Srednji elektrotehnični in računalniški šoli slovesno. Odprli so nove učne prostore - specializirani učilnici za pouk laboratorijskih vaj in za praktični pouk. S tem so zaključili prvo fazo projekta razvoja in opreme specializiranih učilnic, ki je plod lastne inovacijske dejavnosti profesorjev te šole.

V učilnicah je šest oz. dvanajst delovnih mest za učence in delovno mesto za učitelja, vsa mesta so računalniško podprta in imajo številne pripomočke za vaje. Učilnici naj bi bili model ureditve učilnic za ta dva predmeta na elektrotehničnih šolah v Sloveniji, zato je projekt finančno podprlo Ministrstvo za šolstvo in šport republike Slovenije. Učenci - demonstratorji so povedali, da so nad takim delom navdušeni. Prav tako pa so bili baje navdušeni tudi učitelji iz vseh slovenskih elektrotehničnih

šol, ki so imeli v novembru v učilnicah tridnevni seminar. Šola je projekt uspešno predstavila na razstavah učil doma in v tujini, med drugim letos na svetovni razstavi učil v Baslu, o čemer smo v Rudarju posebej pisali.

Premalo vemo, da naš Center srednjih šol Velenje slovi po bogati raziskovalni in inovacijski dejavnosti, ki je plod dobrega sodelovanja med profesorji-mentorji in učenci. Veseli smo, da bodo imeli naši otroci dobre možnosti za kvaliteten izobraževalni proces in da bomo v podjetje dobivali dobro usposobljene delavce, ki bodo kos novim izzivom.

Ob iztekajočem se letu Centru srednjih šol Velenje za oba velika dosežka v tem letu - za obnovo Gimnazije in za specializirani učilnici Srednje elektrotehnične in računalniške šole - čestitamo!

SNEMANJE NOVE TV ODDAJE

Televizija Slovenija je v decembru začela snemati novo oddajo razvedrilnega programa MOJSTRI, ki bo predvidoma na malih zaslonih v nedeljskih večerih spomladi prihodnje leto. Zamišljena je kot serija sedmih oddaj, v katerih se bodo v tekmovaljih v različnih spretnostih in poklicih pomerila moštva osmih slovenskih mest. V parih bodo tekmovali Ljubljana in Jesenice, Rogaška Slatina in Slovenska Bistrica, Mozirje in Slovenj Gradec ter Velenje in Trbovlje.

Večino tekmovalcev bodo posneli v hali Tivoli v Ljubljani, nekatera pa zaradi njihove narave na terenu. Tako je ekipa TV Slovenije 12. decembra posnela tekmovalje med Trboveljčani in Velenjčani v plezanju na vrh dimnika trboveljske termoelektrarne, ki je s 300 metri višine najvišji dimnik v Evropi. 13. decembra pa so televiziji posneli tekmovalje v postavljanju lesenega podboja v rudarskem učnem prostoru v RLV.

Za ekipo Velenja sta tekmovala Ivan Brezlan in Jože Ržen, v rezervi pa je bil Jože Žalar. Za ekipo RRPS Trbovlje pa sta tekmovala Janez Borštnar in Anton Fištrek,

Tekmovalci-prvi z leve Jože Ržen, četrti pa Ivan Brezlan-z voditeljico Špelo Trefalt.

v rezervi pa je bil Franc Brumen. Tekmovalje je kot sodnik spremljal Franci Jug iz Mežice.

Naloga tekmovalcev je bila izdelava poševnega žleba v deblo oz. stojko, nato zagozde in čepa ter za tem sestavljanje s stropnikom. Sodnik je meril čas izdelovanja in postavljanja ter ocenjeval kvaliteto in varnost del. Kako se je kdo odrezal, boste lahko videli na ekranih prihodnje leto. Tekmovalje je povezovala Špela Trefalt, sodnik Jug je komentiral izdelovanje posameznih elementov, vodja obrata Praktično izobraževanje Drago Bizjak pa je postregel z obilico najnovejših tehničnih podatkov o RLV.

Diana Janežič

NOVICE

ČESTITKE ZA USPEH

V ponedeljek, 5. decembra, so se v Vili Široko v Šoštanju na priložnostni svečanosti zbrali vodilni in vodstveni delavci podjetja. Na njej so počastili praznik zaščitnice rudarjev sv. Barbare in s spominskimi darili nagradili osebne uspehe treh naših sodelavcev, ki so te dosegli v času od lanskega decembra do sedaj.

Slovesno razpoloženje so naprej ustvarile učenke velenjske glasbene šole Fran Korun-Koželjski, ki so zaigrale nekaj skladb na harfo in flavto. Zatem pa je prisotne nagovoril dr. Franc Žerdin, predsednik poslovnega odbora RLV, jim čestital ob dnevu sv. Barbare, nato pa spregovoril o nagajenih.

Plazar je tehnični vodja elektro službe Jamske mehanizacije.

4. julija letos je pridobil naziv doktorja rudarskih znanosti dr. Milan Medved, ki je s štiriinidesetimi leti postal eden najmlajših doktorjev znanosti v Sloveniji. V svoji disertaciji z naslovom "Prispevek k poznavanju degradacije okolja pri jamskem

Nagrajenci: dr. Milan Medved, mag. Slavko Plazar in mag. Simon Zavšek (od leve proti desni)

Prvi med njimi je mag. Simon Zavšek, dipl. inž. geologije, ki je pridobil naziv magistra tehničnih znanosti 15. decembra 1993. Magistriral je z nalogo o stabilnosti jamskih prog, ki jih je obravnaval z vidika vedno bolj zahtevnih tehnoloških procesov odkopavanja premoga v RLV v vedno večjih globinah. Mag. Zavšek dela kot vodja geomehanskih del v hidrogeološki službi. Naslednji, ki je bil deležen čestitke sodelavcev, je bil mag. Slavko Plazar, ki je junija letos z magistrsko nalogo "Kakovost kot faktor varnosti v podjetju Rudnik lignita Velenje" pridobil naziv magistra organizacijskih ved. Moto njegove naloge je: kakovost je ustreznost, zanesljivost, varnost. Mag.

pridobivanju debelih slojev premoga" je obravnaval del problematike rudarskih škod. Izdelal je lastno prognozo metodo za napovedovanje ugrezninskih dejanj pri odkopavanju debelih slojev premoga in računalniški simulacijski paket za to metodo, ki jo danes v RLV uspešno uporabljamo. Dr. Medved je vodja sektorja za raziskave in razvoj.

Dr. Žerdin je vsem trem sodelavcem za njihove uspehe čestital in poudaril, da je bilo vanje vložena veliko raziskovalnega in angažiranega dela. Dejal je še, da je njihovo uspešno delo lahko izziv vsem nam za nadaljnje izobraževanje in dobro delo.

Diana Janežič

ZAKLJUČNA REŠEVALNA VAJA

Člani jamske reševalne čete RLV vsako leto ob koncu leta pripravijo zaključno reševalno vajo. Letošnja je bila 17. decembra. Predpostavka vaje je bila podobna primeru, ki se je v jami letos res zgodil, to je bil stebni udar na križišču odvozne proge. V vajo so vpleli še nekatere druge predpostavke - zarušitev odkopa, povečane koncentracije metana -, tako da je bila vaja precej zahtevna. V njej je sodelovalo 6 ekip z reševalnimi aparati ali skupno 30 reševalcev. Med vajo so morali rešiti štiri ponesrečene rudarje.

Po oceni vodje jamske reševalne čete Marjana Kolenca so reševalne ekipe dobro opravile delo, nekatere ugotovitve iz vaje pa bodo v nadaljnjem delu čete posebej obdelali in preučili. Tudi predsednik poslovnega odbora RLV dr. Franc Žerdin je vajo ugodno ocenil. V njej se je pokazalo, je poudaril, da lahko v takšnem primeru, kot je bil tokratni, najbolj učinkovito pomagajo jamske reševalne ekipe, kajti do prihoda zunanjih ekip preteče preveč časa.

Med vajo je vodstvo reševanja v sobi dežurnega rudnika prek računalnika spremljalo naraščanje koncentracij metana in ogljikovega dioksida v zarušenem prostoru v jami in ugotavljalo hitrost naraščanja, medsebojno odvisnost ter predpostavljalo ukrepanje v resnični akciji.

Reševalna četa RLV šteje sedaj 150 aktivnih članov in 48 članov vodstva. Ob koncu letošnje vaje je četa zapustilo 10 članov. Pet iz zdravstvenih in drugih razlogov, to so bili Drago Boškič, Stojan Grubelnik, Raif Lukavačkič, Jusuf Muharemovič in Branko Prezeli, pet pa zato, ker so letos dopolnili starostno omejitev 45 let. To so bili Vinko Čajič, Ervin Kordiš, Miha Pušnik, Miro Volf in Branko Pohar. Reševalci in vodstvo se jim je za sodelovanje v četi zahvalilo s kipci jamskega reševalca in kristalnimi vazami.

Ob koncu še nekaj podatkov, ki jih je po vaji povedal vodja centralne jamske reševalne službe Slovenije Ivan Čuljak. V Sloveniji sedaj deluje v devetih reševalnih četah 340 aktivnih reševalcev. Letos so sodelovali v enajstih posegih, od tega sta bila dva v RLV, medtem ko so leto prej sodelovali v 20 akcijah. Prihodnje leto bo jesen 20., jubilejno srečanje vseh jamskih reševalcev, pripravili pa ga bomo v velenjskem premo-govniku.

Diana Janežič

OBVESTILO PODJETJA HABIT

Vse, ki nameravate vložiti prošnjo za dodelitev družbenega najemnega stanovanja ali prošnjo že imate vloženo, obveščamo, da morate do 31. januarja 1995 oddati svojo prošnjo oz. obnoviti staro.

Obrazce za prošnjo dobite pri vseh vratarjih v RLV, delavci Skupnih služb pa tudi pri gospodu Francu Kosu v pritličju upravne zgradbe RLV v Prelogah.

Izpolnjene obrazce pošljite ali oddajte v tajništvo podjetja Habit na Kersnikovi 11 v Velenju.

Habit, podjetje za upravljanje s stanovanji

IZOBRAŽEVANJE

OBISKI OSMOŠOLCEV V RLV

V strateški usmeritvi premogovnika Velenje je predvideno njegovo nemoteno obratovanje daleč čez leto 2010, rezerv premoga pa je seveda še bistveno več. Vzpodbujati interes osnovnošolcev za rudarske poklice tako ostaja pomembna naloga.

Na poklicno odločanje učencev lahko vplivamo predvsem:

- s stiki s svetovalnimi delavci na osnovnih šolah v Velenju, Šoštanju, Mozirju, Žalcu, Preboldu, Dobrni, Slovenj Gradcu in Mislinji,
- s programom obiska v RLV, kjer je treba s kvalitetno vsebino vzpodbuditi zanimanje osmošolcev za rudarske poklice, predvsem pa je treba poudariti posebnosti rudarskega poklica, odnos do dela, odgovornost in potrebnost dobrega dela,
- s povezovanjem s Centrom srednjih šol,
- z analizo aktivnosti skupaj s svetovalnimi delavci po opravljenem vpisu.

Program obiska osmošolcev v šolskem letu 1994/95 je bil konceptualno razdeljen na dva dela. V prvem so se učenci seznanili z zgodovino in dejavnostjo RLV, s sedanjo organiziranostjo in razvojnimi perspektivami podjetja. Ogledali so si garderobe, svetlikarno, reševalno postajo, sobo dežurnega, vhod v jamo in film o našem premogovniku.

Drugi del obiska je bil namenjen seznanjanju učencev z rudarskimi poklici - rudar, rudarski tehnik, električar (energetik, elektronik), elektrotehnik ter strojni mehanik in strojni tehnik. Sodelavci v obratu Praktično izobraževanje so jim razložili pogoje vpisa v šole, štipendiranja, potek šolanja in opravljanja prakse, zdravstvene zadeve in možnosti kasnejše zaposlitve v RLV. Učencem so nekatere stvari tudi nazorno pokazali v rudarskem učnem prostoru ter v elektro in strojni delavnici.

Skupno število osmošolcev, ki so se na tak način seznanili z našim premogovnikom, je bilo čez 700, prišli pa so iz 18 osnovnih šol in prav vsi poudarili, da smo daleč naokoli edino podjetje, ki se že vrsto let predstavlja tudi na takšen način.

"Rudar, gol do pasu, rine voziček, ki ga je poprej napolnil s premogom. Lignit je iz sten odkrušil s krampom in na voziček naložil z lopato. In ker se zemljišča zaradi rudarjenja pogrezajo, bo nekoč tudi mesto Velenje zalila voda." Takšne predstave naših mladih obiskovalcev o rudarjenju so sedaj le še zgodovina, o številu tistih, ki bodo (morda) postali naši novi sodelavci, pa bomo več vedeli marca, po končanem vpisu v srednje šole.

Peter Pušnik, dipl. soc.

Služba za organizacijo, nagrajevanje, izobraževanje in informiranje

Ludvik Kavčnik, vodja praktičnega izobraževanja v rudarskem učnem prostoru.

"Že tri leta vodim ekskurzije različnih skupin udeležencev po rudarskem učnem prostoru. Za skupine osnovnošolcev velja, da večina učencev pozorno in z zanimanjem posluša. Iz nekaterih šol pridejo učenci pripravljeni, seznanjeni z namenom in vsebino, postavljajo nam vprašanja, po obisku pri nas pa nam vodstvo vprašanje tudi zahvalo. Menim, da bi na šolah svetovalne službe morale več storiti za poklicno izobraževanje učencev in učence bolj motivirati.

Učence v rudarskem učnem prostoru seveda najbolj navduši delovanje strojev in srečanje s poklicem rudarja. Menim, da je koristno, da si to ogledajo. Tudi ankete učencev v 1. letniku rudarske šole kažejo, da so se mnogi odločili za poklic rudarja prav ob ogledu rudarskega učnega prostora.

Ker v drugih podjetjih takšnih ogledov ne izvajajo, lahko ogled v RLV prevaga pri odločitvi za določen poklic, prav gotovo pa mnoge pritegne tudi možnost štipendiranja in kasnejše zaposlitve pri nas."

Željko Pompe, učitelj praktičnega pouka:

"Te obiske učencev ocenjujem pozitivno, kajti učenci spoznavajo delovna mesta oz. poklice in se tako lažje odločajo pri izbiri poklica. Poleg tega je dobro, da spoznajo podjetje, da dobijo občutek, da lahko vedno pridejo po informacije o vsem, kar jih zanima. Proti mojim pričakovanjem se jih kar veliko tudi res oglasi po organiziranem ogledu. Pripomnil bi le to, da so skupine učencev morda prevelike, da bi se lahko bolj posvetili posameznikom, ki jih več zanima.

Opažam, da je zanimanja med učenci za poklice v rudarstvu kar veliko, manj pa za poklic elektrotehnikarja v rudarstvu, vendar dovolj za naše potrebe."

Drago Seme, vodja praktičnega izobraževanja kovinarjev:

"V povprečju učenci zelo z zanimanjem sprejemajo informacije, poslušajo, tudi kaj vprašajo. Bolj kot osnovni podatki, ki jih o izobraževanju dobijo, jih seveda zanima ogled prostorov in strojev. Zato so takšni obiski zanje zelo koristni.

Naš namen je, da jim predstavimo poklice, za katere se lahko pri nas izobražujejo, jaz pa jim vedno omenim tudi nekaj tipičnih del, ki jih opravljajo delavci s temi poklici v okolju, od koder prihajajo. Tako si lahko lažje predstavljajo, kaj vse bi z določenim poklicem lahko delali.

Skupine se med seboj razlikujejo. Nekatere sprejmejo ta ogled le kot izlet izven šole, nekatere pa zelo pozorno spremljajo vsebino, kajti v šoli jih pripravijo na ogled in jim povedo, čemu je ekskurzija namenjena. Boljši odziv je tudi od skupin, ki pridejo spomladi, ko se šolsko leto že približuje koncu in se učenci bolj zavedajo, da se morajo odločiti za poklic."

Za mnenje smo povprašali tudi dva učenca I. osnovne šole iz Slovenj Gradca, udeleženca ekskurzije 9. decembra!

Marko Knez: "Kaj bom po poklicu se še nisem odločil, razmišljam pa o poklicu strojnega tehnika. Ogled proizvodnih prostorov v Rudniku lignita Velenje se mi je zdel zanimiv, najbolj pa ogled elektro delavnice. Pravzaprav je bilo vse zanimivo. V šoli še ne govorimo veliko o poklicnem usmerjanju, mislim pa, da tudi v nobeno drugo podjetje ne bomo šli gledati proizvodnje."

Dušan Sedar: "Tudi jaz še nisem odločen, kaj bom po poklicu. Razmišljam, da bi se vpisal v elektro tehnično šolo. Ne bi pa delal v jami. Vse, kar smo videli v Rudniku lignita Velenje je bilo zanimivo, posebno rudarski učni prostor."

Skupina učencev med ogledom rudarskega učnega prostora

PREVENTIVNA REKREACIJA

NAJBOLJŠA JE NALOŽBA
V ZDRAVJE

Medicinsko programirani aktivni oddih stopa letos v enajsto leto svojega obstoja. Od skromnih, a pogumnih začetkov je v vseh teh letih prerasel v odlično organizirano in strokovno vodeno obliko skrbi za zdravje in ohranjanje delovnih sposobnosti delavcev našega premogovnika. Vsega tega ne bi bilo brez podpore vodstva podjetja ter zavzetih posameznikov in služb, ki medicinsko programirani aktivni oddih vodijo in izvajajo.

Skrb za preventivno zdravstveno varstvo delavcev opredeljuje 239. člen podjetniške kolektivne pogodbe. Tako nad izvajanjem tega programa bdi tudi sindikat podjetja. Kako je program potekal letos, smo se pogovarjali s predsednikom rudniškega sindikata Jožetom Kožarjem.

Rudar: Letos je prišlo pri medicinsko programiranem aktivnem oddihu do nekaterih organizacijskih sprememb, kar pa ne vpliva na njegovo vsebino in izvajanje. Kdo zdaj vodi to področje?

Kožar: "Medicinsko programirani aktivni oddih teče vse od svojega začetka v okviru kadrovske splošne službe in ob sodelovanju sindikata. Do maja letos je to delo vodil Boštjan Aljaž, ki je potem podjetje zapustil, vendar z obvezo, da letošnji program izpelje do konca. Kdo bo to delo prevzel v prihodnje, še ne vemo. Toda pri sindikatu ne glede na to zahtevamo, da se ta dejavnost nadaljuje ter da mora ostati na vsaj že doseženem nivoju, ki je visok.

Dela na tem področju ni malo. Zato smo že pred leti usposobili rekreatorje, ki program izvajajo. To so Janko Špindler, Alojz Gluk in Zvone Čosič. Z njihovim odnosom do dela so zadovoljni udeleženci programov in tudi mi, zato se jim v imenu sindikata zahvaljujem."

Rudar: Koliko dela ste opravili letos?

Kožar: "V različne programe medicinsko programiranega aktivnega oddiha je bilo letos vključenih:

- 168 delavcev v Šmarjeških Toplicah in v Strunjanu, za katere je stroške krilo podjetje,
- okoli 220 delavcev v Šmarjeških Toplicah kot samoplačnikov,
- 110 upokojenih delavcev v Šmarjeških Toplicah kot samoplačnikov,
- 60 delavcev, ki so organizirano letovali v Umagu ter
- skupina jamskih reševalcev, ki so bili na oddihu v Lendavskih Toplicah.

Poleg tega teče v zimskem času organizirana vadba v zimskih bazenih, savni in trim kabinetu v Topolšici in v Velenju. Posameznik je v tem programu deležen enajstih vadb po 2 uri.

Vse te oblike so za zaposlene poleg tega, da so koristne za zdravje in dobro počutje, tudi ugodne glede cen in plačilnih pogojev.

Ker že dolgo in stalno sodelujemo z nekaterimi zdravilišči, na primer Šmarješkimi Toplicami, nam ponudijo res ugodne cene, njim pa se naš obisk izplača, ker jim zapolnimo sicer bolj "mrtve" mesece. Naše podjetje pa omogoči svojim delavcem, ki gredo na oddih kot samoplačniki, ugodne plačilne pogoje - plačilo na 9 obrokov -, kajti v krepitvi zdravja in izboljševanju delovnih sposobnosti delavcev spoznava tudi svojo korist.

Bolj kot vse to pa je spodbudno, da se vedno več delavcev odloča za aktivno preživljanje oddiha, in to predvsem zato, ker želijo nekaj storiti za svoje zdravje in dobro počutje. Mnogi so po udeležbi na takšnem oddihu spremenili tudi način življenja, preživljanja prostega časa, prehrano. To pa je res dolgoročna naložba v zdravje."

Rudar: Rudnik lignita Velenje je pravzaprav eno redkih podjetij, ki v teh časih še skrbi za to področje življenja delavcev. Je tako?

Kožar: "To je res in to nam priznavajo povsod, kjer se pogovarjamo o tem. Nobeno podjetje v Sloveniji nima preventivnega zdravljenja tako dobro vodenega in izvajanega, zato smo povsod, kjer se pojavimo, dobrodošli. Zame je to najbolj pametno naložen denar, posebno v našem podjetju, kjer je delo naporno, delovni pogoji težki in po nekaj letih puščajo posledice na zdravju. Zato si pri sindikatu zelo prizadevamo, da bi dosežen nivo storitev ohranili. Seveda bi jih želeli še razširiti, vendar nas omejujejo premajhna finančna sredstva. Vsekakor se za medicinsko programirani aktivni oddih v prihodnjem letu še ni bati, pa tudi za naprej ne, če bo vodstvo podjetja še naprej imelo takšen posluš in dajalo toliko podpore kot dosedaj."

Diana Janežič

NOV TRENER
RUDARJA

Po vrsti pogovorov od konca jesenskega dela nogometnega prvenstva v sezoni 1994/95 je bil v začetku decembra končno sklenjen dogovor z novim trenerjem članske enajsterice nogometašev Rudarja. V spomladanskem delu jih bo vodil Bojan Prašnikar, dosedanji trener SCT Olimpije.

Igralski kader za zdaj ostaja domala isti. Prosta igralca sta Džalič in Zimet, na služenje vojaškega roka pa je odšel Šoštar. Ekipo pa je treba okrepiti. Po besedah predsednika NK Rudar Janka Luknerja potekajo razgovori s tremi igralci, ki naj bi, če bo šlo vse po sreči, zaigrali v spomladanskem delu. To so Cimerolič iz SCT Olimpije, Pranjič iz Publikuma in Ibranič iz Primorja. Seveda ta imena še niso potrjena, kajti pogovori z vodstvi klubov, katerih člani so sedaj, še potekajo.

Novi trener Rudarja Bojan Prašnikar (na sliki) je na

tiskovni konferenci 12. decembra za naše glasilo povedal: "Glavna naloga Rudarja bo osvojitve osmega ali višjega mesta v spomladanskem delu prvenstva. To mesto uvršča ekipo v novo enotno deset člansko ligo. Treba se bo precej potruditi in ekipa Rudarja je z morebitnimi okrepitvami sposobna konkurirati najboljšim enajstericam.

V klub bo treba uvesti več profesionalizma, tako pri igralcih kot pri vodenju kluba. Igralce bomo ločili na dobre in slabe, nikakor pa ne na domače in tuje. Dokazati se bodo morali z igro in le z dobro igro bodo lahko uvrščeni v igralno ekipo.

S pripravami začnemo 5. januarja prihodnje leto, do takrat pa ne bomo počivali. Le dobro pripravljene igralce bodo sposobni odigrali naporne tekme spomladanskega dela prvenstva. Vsaka tekma bo kvalifikacijska in ne smemo si privoščiti spodrslijavev. Dobre rezultate bomo dosegali tudi s pomočjo gledalcev, ki jih bomo še kako potrebovali."

Za konec še podalek, ki ga je povedal predsednik poslovnega odbora RLV dr. Franc Žerdin: v januarju se bo pričela izgradnja pokritih tribun na stadionu. Tako bodo gledalci lahko spremljali nogometne tekme in druge prireditve na stadionu pod streho in na udobnejših tribunah.

Drago Kolar

SREČNO 1995

KRONIKA

PISALO SE JE LETO 1994

JANUAR

Začelo se je leto družine.

Velenjski premogovnik sta 18. januarja obiskala minister za gospodarske dejavnosti Slovenije Maks Tajnikar in državni sekretar za energetiko Boris Sovič. Minister je napovedal reorganizacijo elektroenergetskega sistema, državni sekretar pa zagotovil ceno energetskega premoga 5,5 DEM/GJ.

V Šmarjeških toplicah je preživel sedemdnevni aktivni oddih 105. rudniških upokojencev.

FEBRUAR

3. februarja je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep, s katerim je velenjskemu premogovniku pripisala 3 milijarde 950 milijonov SIT izgube. Med drugim smo morali odpisati terjatve do TE Šoštanj za leto 1992 in poslovno leto 1993 zaključiti šele 12. januarja 1994.

Delegati delavskega sveta so na 19. redni seji zahtevali, da mora RLV obiskati državni sekretar za energetiko Boris Sovič in pojasniti tak odnos države do premogovništva. Sprejeti so bili ukrepi za "preživetje" v letu 1994. Imenovane so bile tri delovne skupine za pripravo programov za povečanje prodaje premoga, zmanjšanje stroškov poslovanja in defenzivno zaposlovanje. Korigiran je bil delovni koledar in letni delovni načrt.

Potekali so seminarji in učne delavnice: o komuniciranju, o vodenju kot medosebnem odnosu in o kakovosti.

MAREC

Zaradi povečanja učinkovitosti vodenja in poslovanja podjetja je poslovodni odbor 1. marca izvedel nekaj kadrovskega zamenjav na vodstvenih delovnih mestih.

Razpisanih je bilo 100 kadrovskega štipendij za šolsko leto 1994/95.

Zavod ERICO je 9. marca predal namenu laboratorij z novo opremo za ekološke raziskave (visokotlačni tekočinski kromato-

graf). Laboratorij je odprl prof. dr. Rado Bohinc, minister za znanost in tehnologijo Republike Slovenije.

APRIL

Marca imenovane delovne skupine so pripravile programe, ki so jih potrdili na izvršilnem odboru za gospodarjenje in na sejah svetov obratov.

KOGA JE LETOS S PALICO NAJBOLJ PO GLAVI
MINISTER ZA GOSPODARSKE DEJAVNOSTI?

Na sestanku direktorjev podjetij elektro-gospodarstva in premogovništva pri državnem sekretarju za energetiko Soviču je bilo RLV dovoljeno povečati prihodek za leto 1994 za milijardo 41 milijonov SIT in priznana cena premoga 6,05 DEM/GJ. Nadaljevala so se pogajanja sindikata z vlado glede politike plač, izplačila regresa za leto 1994 in tarifnega dela kolektivne pogodbe.

Izdelen je bil še en zaključni račun za leto 1993.

Velenjski premogovnik so obiskali člani društva vzdrževalcev Slovenije. V zahodnem delu odkopnega polja RLV na koti -130 v centralnem delu jame Preloge se je začela izgradnja novega črpališča.

V jami Preloge na koti -100 je bil narejen preboj in dokončana druga faza pristopnih prog za odvodnjavanje triade.

Od 23. aprila do 2. maja so delavci Klasirnice in Jamskega transporta menjavali gumitrak 30 na glavnem izvozu Pesje. 14. aprila je naše podjetje obiskal prof. dr. Peter Camp, vodilni evropski strokovnjak za področju Human Resource Managementa.

22. aprila je bil slovesno odprt prenovljen mestni stadion.

MAY

Uspešno je bilo končano poskusno odkopavanje na etaži B/5b s hkratnim utrjevanjem in zapolnjevanjem za odkopom. To je bil eden največjih projektov uvajanja novosti v tehnološki proces v zadnjih letih in projekt, ki je bil izvajen po principih projektnega vodenja.

Pospešeno je potekala izgradnja čistilne naprave v TE Šoštanj, pri kateri so veliko delo opravili tudi jamomerci RLV.

Kino klub Paka film je dokončal 55-minutni film o RLV z naslovom Premog je luč.

JUNIJ

Popravljen je bil letni načrt proizvodnje premoga in zmanjšan s štirih milijonov ton na 3,7 milijona ton.

15. junija je RLV obiskal direktor Gorenja Jože Stanič s sodelavci.

Slavko Plazar, tehnični vodja elektro službe Jamske mehanizacije, je pridobil naziv magistra organizacijskih ved.

Predstavnika RLV sta se udeležila mednarodnega simpozija o hribinskih udarih in nenadnih vdorih premoga, hribine in plina v rudnikih, ki je bil v Sanct Petersburgu v Rusiji.

V Kranjski gori je bila mednarodna konferenca sindikatov energetike srednje evropskih držav.

KRONIKA

Začele so se prireditve ob dnevu rudarjev.

JULIJ

2. julija smo praznovali rudarski praznik. Na 33. skoku čez kožo je med 80. mladimi rudarji in dvema rudarkama prva skočila čez kožo Dragica Kotnik, članica poslovnega odbora RLV za gospodarjenje. Slavnostni govornik je bil Boris Sovič, državni sekretar za energetiko.

Likvidnostne težave v elektroenergetskem sistemu so se tako zaostrele, da je prišlo do prvega zamika izplačila plač na datum po 20. v mesecu.

4. julija je mag. Milan Medved, vodja sektorja za raziskave in razvoj pridobil naziv doktorja rudarskih znanosti.

Druge počitniške kolonije v Fiesi se je udeležilo 105 otrok.

AVGUST

3. avgusta se je v jami Pesje na čelu D kota 40 sprožil stebni udar, v katerem so bili hudo poškodovani trije rudarji: Stanislav Petelinšek, Sakib Mešič in Jože Knezar. Jože Knezar je po treh tednih za posledicami nesreče umrl.

Začele so se težave na več odkopih v vseh treh jamah. Skupni primanjkljaj odkopa glede na delovni načrt je bil v avgustu 75.100 ton.

Ponovno je začel obratovati IV. blok šoštanske termoelektrarne.

SEPTEMBER

Težave na odkopih so se nadaljevale in primanjkljaj glede na letni načrt se je bližal 200.000 tonam.

Z delom je začela projektna šola RLV 1994, katere vodja je bil dr. Milan Medved. Obravnavala je 13 projektov z različnih področij, v njej pa je sodelovalo 28 udeležencev. Šolo je vodil prof. dr. Anton Hauc.

16. septembra je RLV prejel odločbo Ministrstva za gospodarske dejavnosti Republike Slovenije o ocenitvi deleža družbenega kapitala v premogovniku. V začetku septembra je bilo v Trbovljah 19. srečanje jamskih reševalcev Slovenije in Hrvaške.

OKTOBER

Sprejet je bil popravek delovnega koledarja, v katerega smo zapisali delovne sobote v novembru in decembru, da bi tako dosegli letni delovni načrt.

DEKLET NA SKOKU LETOS NI MANJKALO!

Na deponiji je bilo v začetku meseca 380.000 ton premoga, ob koncu pa 229.000 ton.

Minister za gospodarske dejavnosti Maks Tajnikar je predal v uporabo sistem zaprtega krogotoka transportne vode.

V Ženevi je bilo 4. zasedanje delovne skupine za premogovništvo pri Komiteju za energetiko Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo, ki so se je udeležili tudi predstavniki Slovenije in RLV.

V Topolšici je bila 17. seja IV. komisije mednarodnega združenja jamomercev, kjer so svoje strokovno znanje predstavili tudi predstavniki RLV.

Slovenijo in RLV je obiskala madžarska sindikalna delegacija.

Mag. Boris Stropnik, direktor Zavoda za ekološke raziskave ERICO je pridobil naziv doktorja kemijskih znanosti.

Svojemu namenu je bila predana prenovljena velenjska gimnazija.

V razstavnem prostoru Gorenje Servisa je bila odprta razstava likovnih del članov rudniške likovne skupine PIN. Bila je prva v ciklusu razstav po šestih razstaviščih.

NOVEMBER

Proizvodnja se je začela vračati v normalne okvire in načrtovane količine.

28. novembra smo pričeli z zbiranjem certifikatov v hrambo.

Sindikat RLV je sprejel sklep o izstopu iz Sindikata dejavnosti energetike in neudeležbi na kongresu SDE Slovenije.

DECEMBER

1. decembra je bil dosežen rekorden odkop v enem dnevu v vsej zgodovini premogovnika - 26.000 ton na 583 metrih odkopne fronte.

Dosežena je bila največja proizvodnja doslej v eni izmeni - 10.000 ton.

Dosežena je bila tudi največja proizvodnja doslej na enem odkopu; najprej 8000 ton, a je bila že 9. decembra presežena za 1000 ton.

Dosežena sta bila še rekordni odkopni učinek - 183 ton na dnino - in rekordna produktivnost - 85 ton na meter na dan.

Na odkopu B6/b so bili doseženi izjemni uspehi pri poskusnem injektiranju tekoče paste za odkopom. Za odkopom je bilo zapolnjenih 170 m³ paste, dosežen največji napredek odkopa v enem dnevu - 9 metrov in pri tem narejenih 13 rezov.

9. decembra je bil dosežen odkop 3,5 milijona ton premoga, 22. decembra pa letni delovni načrt - 3,7 milijona ton.

DJ

LETO V ŠTEVILKAH

- število zaposlenih na dan 15. 12. - 4121, od tega moških 3890, žensk 231

- nanovo prišlo skupaj 118

- odšlo skupaj 226

(upokožitev 106, v TO 65)

- izobrazbena struktura

VIII stopnja - 2, VII/2 - 5, VII/1 - 96, VI 86, V 798, IV 2374, II 293, I 467

- povprečna starost zaposlenih - 36 let

ODŠLI SO V POKOJ

Slavko SOLINA,
upokojen 22. novembra

Rodil se je 1. marca 1959 v Celju. Oče ene hčerke, Lucije.

Od 5. septembra 1974 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran delavec v Klasirnici, kjer se je tudi upokojil. Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Rafoel HROVAT,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 26. novembra 1946 v Gradencu pri Novem mestu. Poročen z Mileno, rojeno Kic. Oče dveh otrok: Andreja in Leje.

Od 29. maja 1969 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1970 je bil premeščen v Jamo zahod, zdaj jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1970 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1975 za kvalificiranega kopača. Sodeloval je v udarniških akcijah za izgradnjo Velenja.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Jože HUDEJ,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 15. julija 1948 v Spodnjem Razborju pri Slovenj Gradcu. Poročen s Katarino, rojeno Juvan. Oče treh otrok: Marjana, Bernarda in Damjana.

Od 22. februarja 1969 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Jami zahod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1991 v Jamo mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve. Leta 1970 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1972 za kvalificiranega kopača. Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Franc JURKO,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 21. julija 1943 v Cirkovcah. Poročen z Ido, rojeno Podpečan. Oče treh otrok: Mira, Roberta in Renata.

Od 21. maja 1973 je neprekinjeno delal v RLV, prvič pa že od leta 1960 do 1964. Leta 1973 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1981 je bil premeščen v Kopalnico, upokojil pa se je kot kopalničar v obratu HTZ.

Leta 1974 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1975 za kvalificiranega kopača. Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Stanislav TEVŽ,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 27. januarja 1946 v Mozirju.

Od 20. decembra 1968 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran

kopač v Jami zahod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1994 v Priprave, kjer se je upokojil.

Leta 1972 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1973 za kvalificiranega kopača. Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Štefan KOPITAR,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 24. decembra 1948 v Lazah. Poročen z Majdo, rojeno Zaluberšek. Oče enega otroka: Marka.

Od 5. oktobra 1968 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa v letih 1966/67 v rudniškem delu RŠC. Leta 1968 se je zaposlil kot kvalificiran kopač v Jami zahod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1990 v Priprave, kjer se je upokojil kot poslovodja razstreljevanja.

Leta 1984 je končal šolanje za rudarskega tehnika in opravil izpit za nadzornika v metanskih jamah ter leta 1985 tečaj za mentorja.

Bil je dejaven v delavskem svetu podjetja in obrata ter v sindikatu. Bil je delegat zbora združenega dela v občini.

Sodeloval je v udarniških akcijah za izgradnjo Velenja.

Nagrajen za 20 let dela v RLV ter dobitnik odlikovanj in priznanj za delo v teritorialni obrambi občine Velenje.

Stanislav KRIŽAN,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 23. marca 1948 v Trličnem pri Šmarjah pri Jelšah. Poročen z Ivanka, rojeno Grm. Oče treh otrok: Brigitte, Davida in Stanka.

Od 19. avgusta 1970 je neprekinjeno delal v RLV, prvič pa od leta 1966 do 1968. Leta 1970 se je zaposlil kot kvalificiran kopač v Jami vzhod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1989 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Stjepan LOVRIČ,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 1. januarja 1945 v Zelenikah pri Doboju, Bosna in Hercegovina. Poročen z Marijo-Miro, rojeno Jurak. Oče treh otrok: Stanka, Jasne in Igorja.

Od 1. avgusta 1974 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran delavec v Jami vzhod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1989 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve. Leta 1975

je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1976 za kvalificiranega kopača. Bil je dejaven v delavskem svetu in sodeloval v udarniških akcijah.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Jože MAHER,
upokojen 30. novembra

Rodi se je 25. novembra 1948 v Mariboru. Oče treh otrok: Aleksandra, Damjana in Boštjana.

Od 1. oktobra 1968 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificiran kopač pri rudarskem praktičnem pouku. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1990 v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Karl POTOČNIK,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 25. oktobra 1948 v Trličnem pri Šmarjah pri Jelšah. Poročen z Jožefo, rojeno Mešiček. Oče dveh otrok: Draga in Roberta.

Od 28. aprila 1970 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa v letih 1966/67 v rudniškem delu RŠC. Leta 1970 se je zaposlil kot kvalificiran rudar v Jami zahod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1977 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Branko MLADENVIČ,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 11. februarja 1943 v Golubincu pri Majdanpeku, Srbija. Poročen s Slobodanko, rojeno Pekič. Oče dveh otrok: Selinke in Ljubiše.

Od 13. oktobra 1976 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa že v letih 1969, 1970 in 1972. Leta 1976 se je zaposlil po poklicu kvalificiran kopač kot inštruktor v jami pri rudarskem praktičnem pouku. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1989 v jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Marijan PAVIČ,
upokojen 30. novembra

Rodil se je 14. februarja 1946 v Obodnici pri Tuzli, Bosna in Hercegovina. Poročen z Maro, rojeno Brčina. Oče treh otrok: Milice, Ružice in Marka.

Od 13. februarja 1979 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot polkvalificiran kopač v Jami Preloge. Leta 1989 je bil

ODŠLI SO V POKOJ

premeščen v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve. Leta 1979 je opravil izpit za kvalificiranega kopača. Bil je dejaven v delavskem svetu podjetja.

IVAN POGORELČNIK

upokojen 30. novembra

Rodil se je 13. maja 1946 v Plešivcu. Poročen z Olgo, rojeno Dobnik. Oče enega otroka: Natalije.

Od 1. aprila 1975 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa od leta 1965 v rudniškem delu RŠC. Leta 1975 se je zaposlil kot kvalificiran električar v Jami Škale. Leta 1977 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo, kjer se je upokojil kot elektro poslovođa.

Leta 1977 je končal šolanje za elektro tehnika jaki tok. Leta 1970 je opravil izpit iz eksplozijske zaščite za delo v rudarstvu, leta 1979 izpit za elektro nadzornika in leta 1985 za mentorja.

Bil je dejaven pri sindikatu, v delavskem svetu obrata in podjetja ter član in predsednik komisije za varstvo pravic delavcev. Sodeloval je v udarniških delovnih akcijah za ureditev Velenja.

Nagrajen s priznanjem Osvobodilne fronte slovenskega naroda in priznanjem za 20 let dela v RLV.

Karel PUŠNIK,

upokojen 30. novembra

Rodil se je 3. junija 1948 v Plešivcu. Poročen z Marijo, rojeno Apšner. Oče dveh otrok: Ervina in Karoline.

Od 30. avgusta 1968 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa že od leta 1966. Leta 1968 se je zaposlil kot kvalificiran kopač v Jami zahod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1983 v Praktično izobraževanje, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Ciril SKLEDAR,

upokojen 30. novembra

Rodil se je 5. junija 1942 v Štetenbergu pri Žalcu. Oče dveh otrok: Verice in Tomislava.

Od 1. avgusta 1975 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa že v letih 1961/62 in 1964/66. Leta 1975 se je zaposlil kot kvalificiran kopač v Jami zahod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1990 v Kopalnice in vzdrževanje in se upokojil kot kopalničar v obratu HTZ.

Rudi VRHOVNIK,

upokojen 30. novembra

Rodil se je 14. aprila 1946 v Šoštanju. Poročen z Olgo, rojeno Strahovnik. Oče

štirih otrok: Matjaža, Nataše, Sebastjana in Borisa.

Od 17. februarja 1970 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificiran kopač v Jami vzhod. Bil je večkrat premeščen, nazadnje leta 1992 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1975 je opravil izpit za strelca v metan-skih jamah. Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Ivan SLAPNIK,

upokojen 30. novembra

Rodil se je 7. junija 1948 v Rotu pod Menino pri Mozirju. Poročen z Jožico, rojeno Jauševce. Oče dveh otrok: Valerije in Jureta.

Od 2. septembra 1968 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojske pa že od leta 1966. Leta 1968 se je zaposlil kot kvalificiran kopač v Jami zahod, sedaj jama Preloge, kjer je delal do upokojitve. Nagrajen za 20 let dela v RLV.

Jože VERTOVŠEK,

upokojen 30. novembra

Rodil se je 10. decembra 1939 v Krškem. Oče treh otrok: Zlatke, Saše in Nives.

Od 19. februarja 1962 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa že od leta 1961. Leta 1962 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Bil je večkrat premeščen, upokojil pa se je kot priučeni čevljar in nadzornik čevljar-skih del v HTZ.

Nagrajen za 20 let dela v RLV.

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste počastili njegov spomin in ste ga pospremili k zadnjemu počitku.

Jože Kortnik

V SPOMIN

10. decembra 1993 me je zapustil moj dragi brat

Dragan Maksimovič.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižgete svečo na grobu.

brat Milan

V SPOMIN!

V noči s sobote na nedeljo, 11. decembra, je v prometni nesreči ugasnilo življenje našega mladega sodelavca

MILANA ROBNIK, A.

kvalificiranega tapetnika v obratu HTZ.

Milan se je rodil 9. julija 1965 v Slovenj Gradcu. Otroška leta je preživel na kmetiji staršev v Podkrajju. Osnovno šolo je obiskoval v Velenju, potem pa se je izučil za poklic tapetnika.

Prve delovne izkušnje si je nabiral v tapetništvu Cehner, 18. januarja 1988 pa se je zaposlil v obratu HTZ, kjer je delal v galanterijsko-tapetniškem oddelku. Bil je priden delavec in prijeten fant.

Ustvaril si je družino in z njo snoval načrte, počasi uresničeval želje. Žal pa je tragičen trenutek na cesti končal njegovo mlado življenje.

Zapustil je ženo in dve hčerki.

Milan Robnik je bil pokopan na pokopališču v Podkrajju 14. decembra. Na njegovo zadnjo pot ga je pospremila veliko njegovih sodelavcev, prijateljev in krajanov Podkrajja.

Ohranili ga bomo v lepem spominu!

ZAHVALA

Iskreno zahvalo izrekava vsem našim sodelavcem in sindikatu RLV, ki ste nama ob smrti

najine Zalihe

izkazali neizmerno pomoč in pozornost.

Bojan in Milena Miklavžina

NOVO LETO

ČAS PRIČAKOVANJ

Francoski dramatik Corneille je rekel: "Način, kako podarimo, je pomembnejši od tistega, kar podarimo." Obdarovanje je umetnost. Darujemo zato, da izkažemo čustva, poklanjamo ob posebnih priložnostih, zaradi dolžnosti, hvaležnosti, zato, da bi se nas obdarjenec spominjal.

Marsikdaj je darilo le v celofan zavita slaba vest zaradi premajhne pozornosti, "pomanjkanja" časa, brezbržnosti. Ob sprejemanju daril in dajanju pa je govorica telesa zelo zgovorna. Če je med obdarjencem in darovalcem pristrčen odnos, se v njunih očeh prižgejo iskrici sreče, veselja, veselega presenečenja in takrat velikost, vrednost, uporabnost in kar je še zunanjih lastnosti daril, niso pomembne.

Posebno božično-novoletni čas je čas pričakovanj in obdarovanj. Vsak od nas si želi, da bi vsaj en dan, vsaj eno noč preživel drugače. Najraje z osebo, osebami, ki jih ima rad, v nežnem razpoloženju čustev,

v poklanjanju daril, prijaznih besed, topline. Splet vseh teh dejanj nam takšen dan ali noč za vedno vpiše v spomin. Lep ali grd.

Božič in zadnji dan v letu si naredimo še posebej prijazen, prijeten. Zbrana družina, okrašen dom, svečano pogrnjena miza, nevsakdanje jedi, posebni običaji - vsega tega smo se naučili od svojih staršev. Nekaj dodamo sami, po svojem okusu in načinu življenja, in si naredimo praznik. Takšen, da nam daje moč in veselje do življenja tudi za dni, ki niso prazniki, a jih takšne vedno lahko občutimo. Zato, ker živimo z ljudmi, ki jih imamo radi, ki jih spoštujemo in cenimo. Naj bo to naša ožja ali širša družina, prijatelji.

Naredite si prijetne praznike, obdarujte ljudi tako, da boste ob tem najprej srečni vi. Darujte svoja čustva, svoj čas in pozornost, ne le predmetov. In veliko ljubezni v novem letu!

Diana Janežič

LJUBEZEN

Srce o ljubezni ne govori, marveč šepče. (ruska misel)

Angeli smo, a le z enim krilom. Da bi mogli poleteti, se moramo objeti. (L. de Crescenzo)

Nikoli ne morem reči jaz, če prej ne rečem ti.

Ljubite drug drugega, toda iz ljubezni ne delajte spon; naj med obalami vaših duš raje valuje morje.

Napolnajte časo drugega, toda ne pijte iz iste čase.

Delite si kruh, toda ne jejte iz istega hleba.

Pojte in plešite skupaj in veselite se, toda vsak naj ostane sam. Podobno kot je vsaka struna na lutnji sama, pa vendar skupaj odzvanjajo isti napev. (Kahlil Gibran)

Santa Claus House

Santa Land 5049 — North Pole, Alaska 99705

"The Home of Santa Claus"

Hiša Božička na severnem tečaju na Aljaski

ČAS

Čas je...
prehitel za tiste, ki jih je strah,
prepočasen za tiste, ki čakajo,
predolg za tiste, ki žalujejo,
prekratek za tiste, ki veseljačijo.
Za tiste, ki ljubijo, je čas večnost.

NOVO LETO

MED TISOČI BI TE SPOZNALA

Med tisoči spoznala tvoj korak
bi v vseh mogočih ritmih nog hitečih;
in v sanjah še spoznala mirni dih
bi tvoj med tisoči pokojno spečih.

S temo v očeh bi tvoje lice našla,
z ušesi mrtvimi tvoj čula smeh;
če veter še tako bi pota zgladil,
bi našla tvojo sled v peščenih tleh.

Le beži pred menoj, le, kamor koli.
Čeprav na najbolj skrito pot zaviješ,
se vendar - kakor grešnik pred vestjo -
pred mojo mislijo nikjer ne skriješ.

Mila Kačič

MOJA DLAN

Moja mala dlan
bi kakor sladka misel
rada šla ti čez obraz teman...

Prižgala spet ti svetli žar v očeh,
na lepem čelu rahlo bi počila,
potem pa ljubkujoča izgubila
se v toplem gnezdu - kuštravih laseh.

Moja mala dlan
bi kakor vroča želja
rada šla ti čez obraz teman...

Skrivnostno bi v uho zašepetala
čarobni rek, ki ti smehljaj izvabi
in osivel spomin otme pozabi.
Na ustniah bi zamaknjena obstala.

Moja mala dlan
bi kakor mehka ruta
rada šla ti čez obraz teman...

Ta moja mala, strahopetna dlan!
Od daleč boža žalostne smehljaje
v očeh ti, ki bi plakale najraje.
Boji se, da se boš obrnil stran.

Mila Kačič

SREČA

Otroci so ogledalo; če jih obdaja
ljubezen, jo odsevajo. Če ljubezni ni,
nimajo kaj odsevati. (Anthony de
Mello)

Revni mislijo, da bodo srečni, ko bodo
obogateli. Bogati mislijo, da bodo
srečni, ko se bodo znebili ran na
želodcu.

Nekateri ljudje se ne bodo nikoli
ničesar naučili, ker vsako stvar pre-
hitro razumejo. Modrost navsezadnje
ni postaja, na katero prispemo, am-
pak način potovanja. Kdor prehitro
potuje, spregleda pokrajino.

Vse zlo na zemlji ima en sam vzrok:
"To pripada meni!"

Človek tako hitro živi, da nima časa
biti srečen. (Anton Trstenjak)

Življenje je, kar se nam zgodi, ko
pridno delamo druge načrte.

Kadar se pojavita veselje in radost,
jima moramo odpreti vsa vrata in
okna, ker nikoli ne prideta ob nepri-
kladnem času. (Schopenhauer)

Človek šele takrat spozna, da je bil
srečen, ko tava po ruševinah
izgubljene sreče. (Goutry)

Za prepir sta potrebna dva, pri tem
pa pozabljamo, da za žalitev zadostuje
eden.

Bodočnost nas muči, a preteklost
zadržuje. Samo zato nam sedanost
ubeži. (Flaubert)

Starost ni žalostna zaradi tega, ker
prenehajo radosti, temveč zato, ker
ugasne upanje. (Richter)

Bogat je tisti, za katerega je življenje
neprestano odkrivanje. (G. Duhamel)

DARILA

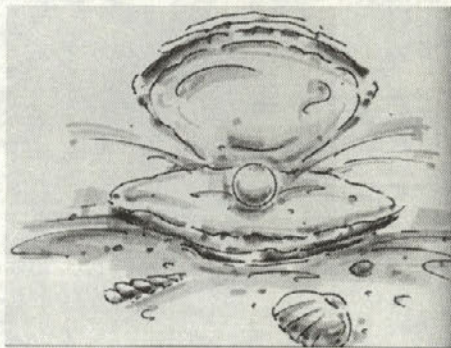
Dobra je darovana potica, ako človeku
spomina ne greni.

Kogar ljubiš - obdaruješ,
kogar ne ljubiš - darila ne jemlješ!

Vsakdo pravi: daj, daj, daj.
A nobenega ni, da bi rekel: na, na,
na.

Kjer je vsega dosti, rado tistega ni,
kateremu bi se rado dalo.

Malega daru se veseli, velikega se boji!

ČLOVEK

Življenje, ki ga živimo, je kot drveči
vlak. Sedimo na njem in skrbimo za
svoje ugodje, čeprav vemo, da pelje v
pogubo. Če hočeš iz vrtočlave vožnje
izstopiti, moraš spoznati resnico.
Vsako tvoje spoznanje o življenju
zmanjšuje njegovo hitrost, ker je
težava manjša. Ko se naposled vlad
na tvoji postaji ustavi, spoznaš popoln
nesmisel njegove nadaljnje vožnje.
Tedaj sam izstopiš v resničnost. (An-
drej Grabar)

Izogibaj se ljudi, ki te silijo, da se jim
prilagodiš. Čuvaj kot zaklad tiste, ki
ti pustijo, da si resnično ti. (Andrej
Grabar)

V bistvu so vsi položaji tega sveta
porojeni iz odnosa človeka do človeka.
Niso dani kar sami po sebi. Dva
človeka sta kakor narobe obrnjeni
diani.

Ko se obrneš k človeku in če se še on
obrne k tebi, tedaj sta dlani v
naravnem položaju in se med njima
odpre življenje.

NAGRADNA KR

Celje - skladišče

D-Per
65/1994

COBISS o

AVTOR LOM	SVEČANA POVORKA	DEL OBUTVE	FRANC. ASTRONOM /Joseph/	PRIZORISČE V GLEDALIŠČU	NACIJA NAROD	RUSK BALERI (Pavle)
APOLONIJA						
VELIKO PRISTANIŠČE V PERZ. ZAL.						
HAZARNA IGRA						
OBRI						LOŠILNI PREMAZ
...IN NOČ				PLAČE STARIH SLOVARIH PREVIVALKA IRSKE		

MURSKA SODOTA	ORANJE (Zast.)	TERASA, ANTIČNO POKRITO STEBRIŠČE	LETNI GOZDNI POSEK	VRSTA TISKAR. ČRK ZENICA				KRATICA NEKO, SOVIJET. DRŽAV NIVSKAJ KRALL, siba boža	MEMBRANA	UDAREC PRI BOKSU	NEDELAVNOST, MIROVANJE		
PRIPADNIK IROKEZOV				SKANDINAV. DROBIŽ			POZIT. MALEKTR. JOH KANAD. PEVEC Paul						
DANSKI FIZIK Hans Christian					BOGOVI V GERMAN. MITOLOGIJ	KARLOVAC GROBO DOM. SUKNO		ČEP IZ VATE ALI GAZE					
DARKO ČERNEJ	IVAN ALBERT ODROČEK ZA POSTROJEVE KORSE NA KROVIŠČE			DRUŠČI TRIP. KUŠČAN GRŠKA ČRKA				PERZLUKE OSEBNI ZAJMEK					
GROZDNI SLADKOR						DEL MEDENICE			GERMANSKI DREL				
DUŠIK			MESTO V DALMACIJI			NAJVEČJI OTOK OTKOČJA TUAMOTU			SLOV. SLIKAR /MAKSIM/	UNIVERZITETNI CENTER SPECIALIST ZA UŠES. BOLEZNI			
KRATICA NAŠE KOAL. STRANKE		JAPONSKI NOVEC, STOTNICA JENA						GLAVNO LJUDSTVO VZIL GERMANOV					
GRŠKA BOGINJA PREPIRA										ARABSKI ZREBEC		JONILE PLIN ZA GOSPODNIŠTVO	
ČLAN SLOV. OKTETA (Peter)										NOBOTNICA			
PAVLE VASIČ	DUŠIK DANŠKA FILM. IGRALKA (Nietzer)									DVOJICA		AMER. FILM. IGRALKA (Turner)	
SOVRAŽNICA ŽELEZA		REKA V ROMUNIJI								KORALNI OTOK			
SREDIŠČE MOLDAVIJE								KRMNA POLJŠČINA KROŠČ. GOVNAČ					
AMER. FILM. IGRALKA (Moreno)			OBLIKA MOŠKEGA IMENA	KRATICA ŠVEDSKE LETAL. DRUŽ.	TORINO	NAJNIŽJI ZADETEK NA TOMBOLI	TELOVADNO DRUŠTVO	STAROEGIPČ. BOG ZEMLJE	NAŠE PRIMO. LETNO. MESTO UKRAJINSKO MESTO				
IZBRANI SPISI EKEGA ALI VEČ PISATELJEV							ZLAT NOVEC V ZDA			OTHERIO ABEL	NATRIJ PROLEGAJČKA DOLERA PLEKALCEV		
JOSIP MURN	ODLOMITEV						PNEVMO- TORAKS KMET ZA PLUGOM				DREVO S TROJIM LESOM	ČEŠKA REKA levi pritok LABE	
ZIVOJIN IGRAJČEV	IGRALEC BUKČEŽ MIT. BIVAL. MRTVIH			KAČE VELIKANE MESTNI LJUB. DRBOŽ				ITAL. PESNIK (Matteo Maria) KRATICA ZA KTMOSFERO					
VRSTA INDIJSKIH BIVOLOV		HRVOJE MARANIČ	PRIBITEK NA CENO BLAGA ILKA VAŠTETOVA					VINKOVCI ZEVSOVA LUBICA		VRSTA MEHČ. USKJA VRSTA JAP. GLEDAJČE			
VADI V NUBUSKI PUŠČAVI					STARI SLOVARI POL. ČRKA ARČEČE				SIDRO, KOTVA				
KOSIK									AMER. JAZZ GLASBENIK (Jimmy)				

Na označenih poljih v križanki dobite tri značilnosti tega letnega časa. Izpišite jih na dopisnico in nam jo pošljite v Uredništvo Rudarja, RLV, Partizanska 78, 63320 Velenje do 20. januarja 1995. Med praviimi rešitvami bomo tri dopisnice izžrebali in avtorje rešitev nagradili s knjigami.

Želimo vam uspešno reševanje ter prijetne praznične dni!

Uredništvo!